

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА**

До 20-річчя кафедри романо-германської філології

**АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ІНОЗЕМНИХ МОВ
І ЛІНГВОМЕТОДИЧНІ
ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 16

ПОЛТАВА – 2016

1. Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті (до створення терміноцентричної теорії наукового дискурсу) : [монографія] / Е. Ф. Скороходько. – К. : Логос, 2006. – 99 с.
2. Словник української мови: в 11 т. / [ред. колег. І. К. Білодід (голова) та ін.]. – К. : Наукова думка, 1970–1980. – Т. 10: Т – Ф / [ред. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк]. – К. : Наукова думка, 1979. – 658 с.

Анотація

Термінологія є найбільш динамічним складником лексичної системи мови. У статті автор долучається до розгляду окремих питань становлення, семантики та розвитку одиниць фахової лексики, досліджує лексико-граматичні та функційні аспекти англійської термінологічної лексики у професійній комунікації.

Шаповалова Л.В.

СТРУКТУРА ВИЩОЇ ОСВІТИ СУЧАСНОЇ ФРАНЦІЇ

Ключові слова: сучасна Франція, освітня політика, Громадські установи загальнонаукового, культурного і професійного характеру, Громадські установи адміністративного характеру, університети, національні політехнічні інститути і школи, які не належать до університетів, Великі школи.

Сучасна Франція – це п'ята республіка, життя в якій регламентується конституцією 1962 року. Французький варіант освітньої політики вважається досить поміркованим. Структурна побудова вищої освіти є досить складною. До неї входять навчальні заклади з терміном навчання від 2 до 6 років, які здійснюють загальнонаукову, спеціальну чи професійну підготовку на базі повної середньої освіти. Відмінність між ними полягає в різних цілях, структурі, умовах вступу, професійній спрямованості, рівнем підготовки. За характером освіти вони поділяються на два типи:

1. Громадські установи наукового, культурного і професійного характеру, створені декретом Національної ради з питань вищої освіти та досліджень (CNESER – Conseil national de l'enseignement supérieur et de la recherche);
2. Громадські установи адміністративного характеру: приєднані до одного з (ГУНКПХ), автономні.

Громадські установи наукового, культурного і професійного характеру, створені декретом Національної ради з питань вищої освіти та дослідження. До них належать:

1. Університети.
2. Національні політехнічні інститути.
3. Інститути і школи, які не належать до університетів.

4. Великі заклади (Великі школи наукових і технічних профілів належать кільком міністерствам, мають трирічні програми й присвоюють дипломи інженерів. Вступ за конкурсом, і лише після попереднього дворічного навчання у підготовчих класах з дуже інтенсивним і поглибленим вивченням математики і фізики. Великі школи з комерції і управління – приватні і для вступу вимагають попередньої дворічної підготовки у спеціалізованих закладах вищої комерційної освіти. Університети готують

Схема сучасної вищої освіти Франції

<p>Великі школи</p> <p>Виникли у середині 18 століття</p> <p>1 Військові школи 2 Інженерні школи 3 Школи комерції та управління 4 Нормальні (педагогічні) вищі школи 5 Національні юридичні школи 6 Інститути політичних досліджень</p>	<p>Університети 89 (із них 18 приватних)</p> <p>Перший університет Франції (Паризький університет) було створено у 1150 році</p>		<p>Інші вищі навчальні заклади Колеж де Франс, Вище ремісниче училище, Палата відкриттів, Національний музей історії та природи, Паризька обсерваторія, Паризький інститут політичних досліджень, Державна установа політичних наук, Установа наук про людину, Технічне училище, Національний бібліотечний інститут, Паризький технічний інститут, Національний</p>
	<p>Входять до складу університетів</p>		
	<p>Професійні університетські інститути</p> <p>Університетські інститути для підготовки вчителів виникли внаслідок впровадження закону про орієнтацію в освіті від 10 липня 1989 року.</p>	<p>Технологічні університетські інститути</p>	

					центр технічних досліджень, Національні політехнічні інститути, Політехнічні інститути провінції, Інститут адміністрації Парижу, 438 вищих медичних закладів
--	--	--	--	--	---

дипломованих спеціалістів більш широкого профілю, а Великі школи – вужчого.

Окрім Великих шкіл існують й інші Великі заклади вищої освіти. Великі заклади вищої освіти і досліджень є дослідницькими центрами з поширення наукових знань. Як правило, в них професори читають лекції за вільними програмами, орієнтованими на свої власні наукові інтереси. Замість студентів ці школи відвідують слухачі, які отримують по закінченні не офіційні дипломи, а лише посвідчення про те, що вони прослухали ті чи інші курси. Деякі Великі заклади (Французький колеж, Національний музей природничої історії, Обсерваторія фізики земної кулі та інші) приваблюють досить відомих вчених. Ці установи вищої освіти користуються великим науковим авторитетом, проте вони не є вищими навчальними закладами у звичайному розумінні [2, с.226].

5. Французькі школи за кордоном.

6. Вищі нормальні школи (всього їх чотири), відомі як кращі заклади з підготовки викладачів ліцеїв і післясередніх закладів вищої освіти. Вступ до названих навчальних закладів має дуже селективний характер з попереднім успішним закінченням дворічних підготовчих класів відповідного профілю, потрапити куди можна лише після селекції впродовж навчання в колежі і ліцеї. Навчання триває переважно чотири роки; випускники отримують сертифікат придатності до викладання, що може доповнюватися додатковим екзаменом (агрегація – набір викладачів до вищої школи), складання якого дуже позитивно впливає на підвищення зарплати і кар'єру. За умовами вступу випускники повинні не менше 10 років відпрацювати у державному секторі освіти. Протягом усіх чотирьох років навчання стипендія істотно перевищує мінімальну заробітну плату у промисловості й надалі теж залишається привабливою [5].

До громадських установ адміністративного характеру належать установи:

приєднані до одного з (ГУНКПХ):

1. Університетські інститути з підготовки викладачів (у кожній академії один чи кілька УППВ приєднаний до одного чи декількох університетів академії).

2. 13 Національних вищих школи інженерів.

3. Національні школа інженерів Меца (приєднана до університету Меца), національна школа інженерів Тарба (приєднана до Національного політехнічного інституту Тулузи), Національна школа інженерів Бреста (приєднана до університету Бреста).

4. 7 політехнічних інститутів провінції.

5. Інститут адміністрації підприємств Парижу.

автономні:

1. 4 школи інженерів.

2. 13 інших установ.

До інших громадських установ відносяться:

1. Національна вища школа промисловості.

2. Національна вища школа образотворчого мистецтва.

3. Групи шкіл телекомунікації (Національна вища школа комунікацій, Національна вища школа комунікацій Бретані, Національний інститут телекомунікації).

4. Група морських шкіл.

5. Група національних шкіл економіки і статистики [3; 4].

«За даними Міністерства національної освіти Франції у 2000 році система вищої освіти налічувала 89 університетів, 101 університетський технологічний інститут, 1966 відділень вищих техніків, 26 університетських інститутів з підготовки вчителів, 494 підготовчі класи; 240 інженерних шкіл, 221 велику школу комерції та управління, 18 приватних університетів; 4 великі педагогічні школи; 24 архітектурні школи; 217 шкіл мистецтва та культури; 438 вищих навчальних медичних закладів. А також 14 вищих навчальних закладів, які складаються з державних установ адміністративного профілю: Колежу де Франс, Вищого ремісничого училища, Палати відкриттів, Національної школи мистецтв та ремесел, Вищої практичної школи, Національного музею історії природи та державних установ наукового та культурного профілю, незалежних від університетів: Паризької обсерваторії, Вищої школи суспільних наук, Паризького інституту політичних досліджень, Державної установи політичних наук, Установи наук про людину, Національної законодавчої школи, Технічного училища, Національного бібліотечного інституту, Паризького технічного інституту» [1, с.32].

Бінарна система французької вищої освіти почала урізноманітнюватися тільки після проголошення V республіки (28 вересня 1958 року). З цього часу її структура почала більш-менш відповідати тій, якою вона є сьогодні. Були створені нові типи установ вищої освіти. У такий спосіб з'являються секції

вищих техніків, які у 1966 році розвинулися в технологічні університетські інститути. Ці інститути входять до складу університетів, однак, відрізняються політикою вступу, тісним зв'язком із промисловістю, внутрішньою системою управління. Пропонуючи дворічний термін навчання, вони забезпечують у межах університетів загальну й технологічну короткострокову підготовку для промислового сектора й сфери послуг (адміністрація й управління) [1]. Виникли також професійні університетські інститути.

Установи вищої освіти громадського сектору належать до різних міністерств, а не тільки Міністерству національного виховання. Існує також приватний сектор вищої освіти.

У межах цієї системи університети не відіграють домінуючої ролі, хоч і охоплюють більшу частину студентів, оскільки престижнішими закладами вищої освіти є Великі школи, які готують службовців вищого рангу. Традиційним головним завданням університетів вважається підготовка вчителів, які працюватимуть з дітьми середнього та старшого віку, людей вільних професій, дослідників.

Література

1. Бочарова О.А. Модернізація вищої школи у сучасній Франції: дис. на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук: 13.00.01 / Бочарова Олена Анатоліївна. – К., 2006. – 196 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи / С.С. Вітвицька – К., 2003. – 322 с.
3. Les établissements d'enseignement supérieur [Електронний ресурс] — Режим доступу: www.education.gouv.fr.
4. Les établissements d'enseignement supérieur: structure et fonctionnement: guide pratique, mai 2002 [Електронний ресурс] — Режим доступу: www.diderot7.jussieu.fr/DPATED2/sfl.html.
5. Organisation du système éducatif français. — Lesieur Jacques — Académie de Nancy-Metz, DIFOR/CAFA, septembre 2004 [Електронний ресурс] — Режим доступу: www.webpublic.acdijon.fr/divers/cafadoc/telecharg/fichier/SysEdu04-2.pdf.

Анотація

У статті розглядається структура вищої освіти сучасної Франції, виокремлюються й характеризуються її одиниці, з'ясовуються їх особливості та відмінності.